

Δημόσια διαβούλευση

όσον αφορά τον οδηγό σχετικά με την αξιολόγηση αιτήσεων αδειοδότησης και τον οδηγό σχετικά με την αξιολόγηση αιτήσεων αδειοδότησης πιστωτικών ιδρυμάτων χρηματοοικονομικής τεχνολογίας

Απαντήσεις σε συνήθεις ερωτήσεις

1 Τι είναι τράπεζα; Και γιατί οι τράπεζες χρειάζονται άδεια λειτουργίας;

Τράπεζα (ή «πιστωτικό ίδρυμα» αν χρησιμοποιήσουμε την ορολογία του κανονισμού για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις) είναι μια επιχείρηση που δέχεται καταθέσεις ή άλλα επιστρεπτέα κεφάλαια από το κοινό και χορηγεί πιστώσεις για ίδιο λογαριασμό. Αυτές οι δραστηριότητες αποτελούν αντικείμενο ρύθμισης προκειμένου να προστατεύεται το κοινό και να προωθείται η δημόσια εμπιστοσύνη στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Με την αδειοδότηση τραπεζών εμποδίζεται η είσοδος στην αγορά ιδρυμάτων που θα μπορούσαν να απειλήσουν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος και διασφαλίζεται ότι τα ιδρύματα που εισέρχονται στην αγορά συμμορφώνονται με τα ελάχιστα πρότυπα ασφάλειας και, ως εκ τούτου, θεωρείται ότι διαθέτουν την απαραίτητη ευρωστία. Με την αδειοδότηση διασφαλίζεται επίσης ότι τα ιδρύματα συμμορφώνονται με όλες τις ισχύουσες εθνικές και ευρωπαϊκές νομικές απαιτήσεις.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι η μόνη αρχή που μπορεί να χορηγήσει άδεια λειτουργίας τράπεζας στη ζώνη του ευρώ. Όλες οι οντότητες που επιθυμούν να γίνουν τράπεζες πρέπει να έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από την ΕΚΤ, είτε είναι σημαντικά ιδρύματα (που εποπτεύονται άμεσα από την ΕΚΤ) είτε λιγότερο σημαντικά ιδρύματα (που εποπτεύονται άμεσα από τις εθνικές αρμόδιες αρχές – ΕΑΑ). Η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ συνεργάζονται στενά κατά τη διαδικασία αδειοδότησης. Αρχικός αποδέκτης των αιτήσεων είναι πάντα η ΕΑΑ της χώρας στην οποία πρόκειται να εγκατασταθεί η οντότητα και όλες οι αιτήσεις εξετάζονται στη συνέχεια από την ΕΚΤ.

2 Πόσες άδειες λειτουργίας έχετε χορηγήσει από την έναρξη της Τραπεζικής Εποπτείας της ΕΚΤ;

Μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2016 η ΕΚΤ είχε λάβει 68 αιτήσεις αδειοδότησης. Κατά την ίδια περίοδο η ΕΚΤ χορήγησε άδεια λειτουργίας σε 37 πιστωτικά ιδρύματα.

Καμία αίτηση αδειοδότησης δεν απορρίφθηκε, κάποιες όμως αποσύρθηκαν προτού η ΕΑΑ προτείνει στην ΕΚΤ τη λήψη απορριπτικής απόφασης. Άλλες αποσύρθηκαν λόγω αλλαγής σχεδίων της αιτούσας οντότητας, ενώ αρκετές διαδικασίες είναι ακόμη υπό αξιολόγηση.

Το ποσοστό των πιστωτικών ιδρυμάτων χρηματοοικονομικής τεχνολογίας στο σύνολο των αιτήσεων αδειοδότησης είναι ολοένα και μεγαλύτερο. Έξι τέτοια ιδρύματα έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες αδειοδότησης από τον Ιούλιο του 2016. Επιπλέον, άλλες αιτήσεις ιδρυμάτων που σχετίζονται με την χρηματοοικονομική τεχνολογία εξετάστηκαν σε επίπεδο ΕΑΑ, χωρίς όμως να χορηγηθούν οι αντίστοιχες άδειες σε αυτές τις περιπτώσεις καθώς οι αιτούσες οντότητες δεν χαρακτηρίστηκαν πιστωτικά ιδρύματα.

3 Γιατί δημοσιεύετε αυτούς τους οδηγούς;

Η δημοσίευση αυτών των οδηγιών γίνεται σύμφωνα με τη δέσμευση της ΕΚΤ για διαφάνεια όσον αφορά τις εσωτερικές διαδικασίες και τα κριτήρια αξιολόγησης.

Τους τελευταίους μήνες η ΕΚΤ και οι ΕΑΑ συνεργάζονται στενά για την εκπόνηση κοινών πρακτικών και πολιτικών, αξιοποιώντας την εμπειρία των τριών πρώτων ετών τραπεζικής εποπτείας σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Με αυτήν τη συνεργασία θα διασφαλιστεί ότι όλες οι αιτήσεις αδειοδότησης αντιμετωπίζονται με τον ίδιο τρόπο σε ολόκληρη τη ζώνη του ευρώ από τα πρώτα στάδια της επικοινωνίας με κάθε αιτούσα οντότητα.

Ο πρώτος οδηγός καλύπτει τις αιτήσεις αδειοδότησης γενικά και παρουσιάζει συνοπτικά τα κριτήρια αξιολόγησης, τη διαδικασία που ακολουθείται και τις πιθανές εκβάσεις μιας αίτησης. Ο δεύτερος οδηγός παρέχει επιχειρησιακές κατευθύνσεις για την εποπτική αξιολόγηση αιτήσεων αδειοδότησης από πιστωτικά ιδρύματα με επιχειρηματικό μοντέλο βασιζόμενο στην χρηματοοικονομική τεχνολογία. Οι οδηγοί δεν είναι νομικά δεσμευτικοί.

4 Τι πρέπει να αποδείξουν οι τράπεζες προκειμένου να λάβουν άδεια λειτουργίας;

Οι οντότητες που επιθυμούν να γίνουν τράπεζες πρέπει να αποδείξουν ότι είναι σε θέση να συμμορφώνονται με τις ενωσιακές και εθνικές νομοθετικές απαιτήσεις (άρθρα 8 έως 14 της οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις). Οι απαιτήσεις αδειοδότησης καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων, όπως το ύψος κεφαλαίου που πρέπει να διακρατείται, η καταλληλότητα των μετόχων και των μελών του διοικητικού οργάνου και η επάρκεια των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της οντότητας, όπως αντανακλώνται στο επιχειρηματικό της σχέδιο, το πλαίσιο διακυβέρνησης, οι εσωτερικοί έλεγχοι και η διαχείριση κινδύνων, κ.λπ.

Οι αιτήσεις αδειοδότησης θα αξιολογούνται με βάση τις εφαρμοζόμενες απαιτήσεις, καθώς και το συνολικό πλαίσιο προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Σύμφωνα με το πλαίσιο αξιολογείται, για παράδειγμα, κατά πόσον οι επιδιωκόμενες δραστηριότητες και το επιχειρηματικό μοντέλο της αιτούσας οντότητας περιλαμβάνουν τις βασικές δραστηριότητες μιας τράπεζας, δηλ. την αποδοχή καταθέσεων και τη χορήγηση πιστώσεων, και κατά πόσον το συνολικό πλαίσιο προληπτικής εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων είναι το ορθότερο και καταλληλότερο πλαίσιο για τις επιδιωκόμενες δραστηριότητες.

Η Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (EAT) δημοσίευσε σχέδιο ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που περιλαμβάνει ολοκληρωμένο κατάλογο των πληροφοριών τις οποίες καλούνται να παρέχουν οι αιτούσες οντότητες. Κάθε αίτηση αδειοδότησης αξιολογείται σε μεμονωμένη βάση και η αξιολόγηση είναι ανάλογη προς την αναμενόμενη συστημική σημασία της οντότητας και το προβλεπόμενο προφίλ κινδύνου της.

5 Η δημοσίευση αυτών των οδηγιών σημαίνει ότι οι υφιστάμενες τράπεζες πρέπει να υποβάλουν νέα αίτηση αδειοδότησης;

Όχι. Οι παρεχόμενες κατευθύνσεις όσον αφορά την αξιολόγηση αιτήσεων αδειοδότησης και την αξιολόγηση αιτήσεων αδειοδότησης πιστωτικών ιδρυμάτων χρηματοοικονομικής τεχνολογίας αφορούν ειδικά αιτήσεις για χορήγηση νέας άδειας λειτουργίας ή για επέκταση υφιστάμενης άδειας. Ως εκ τούτου, δεν θα οδηγήσουν σε εκ νέου αξιολόγηση αδειών λειτουργίας που έχουν χορηγηθεί στο παρελθόν. Η συμμόρφωση των αδειοδοτημένων τραπεζών με τις απαιτήσεις που παρουσιάζονται λεπτομερώς στους δύο οδηγούς παρακολουθείται σε διαρκή βάση από τις εποπτικές αρχές.

6 Διαφέρουν οι απαιτήσεις από το ένα κράτος μέλος στο άλλο;

Κατά τη διαδικασία αδειοδότησης τραπεζών, η ΕΚΤ πρέπει να εφαρμόζει όλες τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εθνικών διατάξεων εφαρμογής της οδηγίας για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις που περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις αδειοδότησης.

Υπάρχουν διαφορές μεταξύ των χωρών της ζώνης του ευρώ, για παράδειγμα ως προς τα χρονοδιαγράμματα για τη λήψη αποφάσεων ή ως προς τον τρόπο καθορισμού του πεδίου των δραστηριοτήτων που επιτρέπεται να ασκεί μια τράπεζα. Η ΕΚΤ προσπαθεί να εξομαλύνει αυτές τις διαφορές όσο το δυνατόν περισσότερο, εφαρμόζει όμως τη σχετική εθνική νομοθεσία.

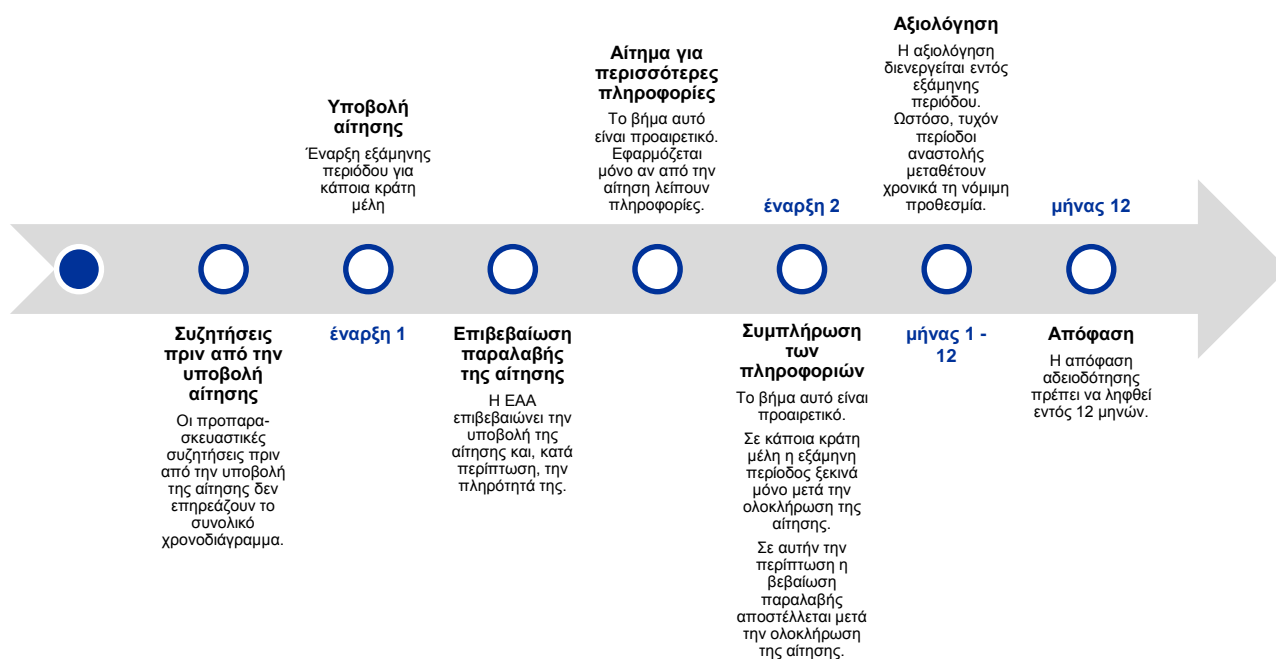
7 Πώς είναι η διαδικασία αξιολόγησης; Πόσο διαρκεί;

Ο χρόνος που χρειάζεται για να αξιολογηθεί μια αίτηση αδειοδότησης εξαρτάται από αρκετούς παράγοντες, όπως η πληρότητα της αίτησης, η ποιότητα των πληροφοριών που παρέχει η αιτούσα οντότητα και η πολυπλοκότητα και το προφίλ κινδύνου των

προτεινόμενων δραστηριοτήτων. Κατά την αξιολόγηση οι επόπτες καθοδηγούνται από την αρχή της αναλογικότητας.

Επιπλέον, η οδηγία για τις κεφαλαιακές απαιτήσεις έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο των κρατών μελών με διαφορετικό τρόπο, γεγονός που έχει δημιουργήσει κάποιες διαφορές μεταξύ των χωρών της ζώνης του ευρώ – κυρίως όσον αφορά την έναρξη της περιόδου επεξεργασίας της αίτησης. Ορισμένα κράτη μέλη έχουν ορίσει στην εθνική τους νομοθεσία συντομότερη χρονική περίοδο για τη λήψη της απόφασης.

Αρχικός αποδέκτης όλων των αιτήσεων αδειοδότησης είναι η ΕΑΑ της χώρας όπου πρόκειται να εγκατασταθεί η οντότητα. Η τελική απόφαση λαμβάνεται από την ΕΚΤ, η οποία είναι η μόνη αρχή που μπορεί να χορηγεί άδεια λειτουργίας τράπεζας στη ζώνη του ευρώ.

8

Προβλέπεται ειδική διαδικασία για τράπεζες που επιθυμούν να μετεγκατασταθούν στη ζώνη του ευρώ λόγω του Brexit;

Οι τράπεζες που θα μετεγκατασταθούν στη ζώνη του ευρώ θα πρέπει να αποδείξουν ότι συμμορφώνονται με τη σχετική ενωσιακή και εθνική νομοθεσία, καθώς και με όλα τα εποπτικά πρότυπα. Σε πολλές περιπτώσεις, η μετεγκατάσταση θα απαιτήσει τη χορήγηση άδειας λειτουργίας και/ή άλλο τύπο εποπτικής απόφασης. Οι τράπεζες που μετεγκαθίστανται καλούνται, μεταξύ άλλων, να ασκούν πραγματική

επιχειρηματική δραστηριότητα, να έχουν επαρκές προσωπικό, να είναι λειτουργικά ανεξάρτητες και να ασκούν κατάλληλη διαχείριση κινδύνου σε τοπικό επίπεδο.

Κάθε αίτηση εξετάζεται σύμφωνα με την ισχύουσα διαδικασία αδειοδότησης. Δεν έχει προβλεφθεί ειδική διαδικασία για τράπεζες που μετεγκαθίστανται λόγω του Brexit.

Για ερωτήσεις που αφορούν την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, μπορείτε να επισκεφθείτε τις σχετικές σελίδες στον [δικτυακό τόπο της ΕΚΤ για την τραπεζική εποπτεία](#).

9 Γιατί υπάρχει ξεχωριστός οδηγός για τις τράπεζες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας;

Διαπιστώνουμε αύξηση του αριθμού αιτήσεων και σχετικών ερωτημάτων από τράπεζες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας. Για τον λόγο αυτόν, συνεργαστήκαμε με επόπτες από τις ΕΑΑ προκειμένου να συμφωνήσουμε μια κοινή προσέγγιση για την αδειοδότηση τέτοιων τραπεζών. Ο οδηγός για τις τράπεζες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας περιλαμβάνει θέματα σχετικά με την εποπτική αξιολόγηση που είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την ειδική φύση των τραπεζών με επιχειρηματικά μοντέλα βασιζόμενα στη χρηματοοικονομική τεχνολογία, θα μπορούσαν όμως να ισχύουν και για τράπεζες με παραδοσιακά επιχειρηματικά μοντέλα. Ενδεικτικά, κάποιες από τις ειδικές αυτές πτυχές είναι το κατά πόσον τα διοικητικά όργανα αυτών των τραπεζών έχουν τις κατάλληλες δεξιότητες και γνώσεις στον τομέα της τεχνολογίας, για παράδειγμα με τον διορισμό γενικού διευθυντή τεχνολογίας ως μέλους του εκτελεστικού συμβουλίου.

Σκοπός του εν λόγω οδηγού είναι να θεσπίσει μια συνεπή προσέγγιση για την αξιολόγηση των αιτήσεων αδειοδότησης, όχι μόνο για νέες τράπεζες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας αλλά και για εξειδικευμένες θυγατρικές υφιστάμενων πιστωτικών ιδρυμάτων (σημαντικών και λιγότερο σημαντικών) με επιχειρηματικό μοντέλο βασιζόμενο στη χρηματοοικονομική τεχνολογία. Αυτό θα βοηθήσει την ΕΚΤ και τις ΕΑΑ να διασφαλίσουν ότι οι αιτήσεις αξιολογούνται βάσει συνεπών κριτηρίων και ότι οι κίνδυνοι που συνδέονται με τον συγκεκριμένο τύπο τραπεζών εξετάζονται κατά τρόπο κατάλληλο και αναλογικό. Οι γενικές πολιτικές που εφαρμόζει η ΕΚΤ για την αδειοδότηση τραπεζών στη ζώνη του ευρώ εξακολουθούν να ισχύουν και στην περίπτωση αιτήσεων από τράπεζες χρηματοοικονομικής τεχνολογίας.